

gen på plejehjemmet »Fredtofteparken« i Farum indhentede brevstemmer uden at være ledsaget af andre.

I en af indenrigsministeriet indhentet udtalelse fra Farum kommune siges det, at »der på Fredtofteparken var et mindre antal vælgere, der afgav deres stemme under overværelse af 1 stemmemodtager, idet Fredtofteparkens beboere i vid udstrækning er engageret i dagcentret i forbindelse med plejehjemmet og derfor ikke alle opholder sig på deres værelser.«

Som anført i indenrigsministeriets skrivelser af 21. december d.å. er det i indenrigsministeriets cirkulære af 8. januar 1974 fastsat, at ved stemmeafgivning på private alderdoms- og plejehjem skal »stemmemodtageren være ledsaget af en af folkeregistrets leder udpeget person, således at bistand ved stemmeafgivningen i fornødent omfang kan ydes.«

Udvalget beklager, at denne forskrift ikke synes at have været overholdt i det foreliggende tilfælde.

c. Under udvalgets drøftelser er der endelig blevet rejst spørgsmål vedrørende forberedelsen af *valget i Ribe amtskreds*.

Udvalget har i den anledning stillet et spørgsmål til indenrigsministeren og har haft samråd med ministeren. Spørgsmål og svar er optrykt i et tillæg til betænkningen som bilag 1, hvor der endvidere som bilag 2 er optrykt et materiale, der af fremskridtspartiet er tilstillet udvalget.

Et *mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller, at der overensstemmende med folketingsvalglovens § 54 afholdes omvalg i Ribe amt.

Begrundelsen er, at de ved valget i Ribe amt benyttede stemmesedler ikke var udformet overensstemmende med valglovens forskrifter.

Ved afgørelsen af dette spørgsmål er udgangspunktet ikke, om der skal iværksættes straffeekspeditioner over for nogle enkeltmennesker, der har begået mere eller mindre uundskyldelige fejl. Afgørende er alene, at det gælder om, at hver enkelt folketingsvælger, så vidt det er muligt på valgdagen, skal have adgang til at tilkendegive, hvem han eller hun foretrækker.

Kandidatlisten for fremskridtspartiet – valglovens § 25, stk. 5 – kom rettidigt frem til

amtmanden over Ribe amt. Når et opstillingsberettiget parti således har tilkendegivet, at det ønsker opstilling i et amt, er det under alle omstændigheder uberettiget slet ikke at medtage det på stemmesedlen.

Allerede som følge heraf burde vælgerne i Ribe amt have haft adgang til at afgive parti-stemmer på fremskridtspartiet (med virkning for tillægsmandater). Den fejl, man mener, de er begået med hensyn til stillerlister, kan nemlig højst udelukke, at de 4 kandidater, hvis stillerlister muligt kom for sent ind, ikke kan komme med på stemmesedlen. Valgloven tvinger under ingen omstændigheder til, at man skal udelade medtagelsen af et opstillingsberettiget parti. De brevstemmer, der er afgivet på fremskridtspartiet i Ribe amt – såvel før som efter fredag den 27. november kl. 16.00 – må under alle omstændigheder tages i betragtning ved landsresultatets opgørelse.

Men fremskridtspartiet mener ikke, at det er korrekt at blive stående herved. Overensstemmende med almindelig juridisk praksis inden for den offentlige rets område kan en reelt betydningsløs overskridelse af fristen i valglovens § 25, stk. 1, ikke medføre, at vælgerne i Ribe amt skal afskæres fra personligt at stemme på amtets 4 fremskridtskandidater. Disses navne burde derfor have været påført stemmesedlerne i Ribe amt.

Vedrørende nærmere oplysning om de faktiske forhold optrykkes som bilag til nærværende betænkning udvalgets bilag 15 (bilag 2 til denne betænkning).

Udvalgets *flertal* (udvalget undtagen fremskridtspartiets medlemmer) beklager, at det ikke blev muligt for fremskridtspartiet at deltage i valget i Ribe amt. Flertallet må dog fastholde, at der ikke i valgloven er mulighed for at fravige den i § 25, stk. 1, fastsatte frist og må som tidligere udvalg fremhæve betydningen af, at valglovens frister nøje overholdes, også fordi det er vigtigt, at der ikke i sådanne tilfælde gives administrationen mulighed for forskelligartede fortolkninger.

6. Vedrørende de af indenrigsministeriet foretagne *beregninger og opgørelser* bemærkes, at udvalget fra indenrigsministeren har udbedt sig notater vedrørende årsagen til, at andre kandidater end først antaget er valgt for socialistisk folkeparti i søndre storkreds